

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 15/12/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 281: Làm thế nào khế nhập Kinh giáo?

Khế nhập Kinh giáo là việc quan trọng nhưng chúng ta lại đang lơ là, không để ý. Hòa Thượng chỉ dạy rằng chúng ta thiếu căn gốc nên không khế nhập được. Điều quan trọng là phải xây dựng được nền tảng căn bản, giống như để đảm bảo một ngôi nhà 5 tầng đứng vững cần phải có nền móng đủ xây ngôi nhà 7 đến 8 tầng. Tu học Phật pháp cũng vậy, Hòa Thượng khẳng định rằng không khế nhập được Kinh giáo là do học tập không có thứ tự, không có nền tảng căn bản, khiến chúng ta cả đời tu mù luyện quáng, cuối cùng xét lại mình đã làm trong nhiều năm rồi mà bản thân và những người xung quanh đều không có lợi ích.

Việc này, chúng ta phải tự phản tỉnh. Tuy nhiên, con người không mấy ai phản tỉnh, đa phần đều là “*Tự dĩ vi thị*” - tự cho mình là biết, tự cho rằng mình làm như thế là đúng lắm rồi nên không nghe ai, không tiếp nhận thêm. Họ tự mình “*Tri kiến lập tri*” tức là tự xây dựng một bức tường thành vững chắc để bảo vệ kiên cố cái thấy, cái biết của chính họ và xem thường cái thấy, cái biết của người, thậm chí tìm cách để đánh đổ cách thấy, cách biết của người xưa.

Bản thân chúng ta luôn phải quán chiếu việc này, luôn đặt câu hỏi rằng: “*Năm nay mình tu học tiến bộ như thế nào? Mọi khởi tâm động niệm, hành động việc làm của mình đã lợi ích được cho ai chưa? Việc lợi ích cho người có phải vẫn đang ở trên hình thức, còn sự thật thì chính mình đang tăng thêm tham vọng và tư lợi?*” Mỗi năm, thậm chí mỗi tháng chúng ta nên quán sát như vậy: “*Tháng này chúng ta đã làm được việc gì? Chúng ta tu hành có chút tiến bộ gì không? Phiền não vọng tưởng tháng này có ít đi không hay là nhiều hơn tháng trước?*” Nếu phiền não vọng tưởng nhiều hơn tháng trước thì biết rằng sự tu hành của chúng ta chẳng có lực.

Hòa Thượng nhắc tới tầm quan trọng của việc xây dựng nền tảng. Ngài nói: “***Chúng ta tu hành pháp môn Tịnh Độ. Niệm Phật vãng sanh là chánh hạnh của chúng ta. Hiện tại vì sao mọi người lại lơ là đối với chánh hạnh của chính***

mình? Là vì không thấu triệt, không thâm nhập đủ sâu đối với Kinh điển của Tịnh Độ?” Hiện tại, nếu chúng ta làm bất cứ việc gì thì việc đó đều là trợ hạnh, là việc phụ. Đương nhiên, khi làm việc phụ vẫn phải toàn tâm toàn ý để làm. Tuy nhiên, chúng ta làm đến mức biến việc phụ thành việc chính và đối với việc chính thì lơ là. Như thế là sai rồi!

Ngày nay, chúng ta không thể dùng trí tuệ nông cạn của mình để “đơn đả độc đấu” mà thấu hiểu được Tịnh Độ. Chúng ta phải thông qua sự giảng giải của Hòa Thượng Tịnh Không. Nếu chúng ta thâm nhập đủ sâu với lời dạy của Ngài thì chúng ta có thể thấu triệt được. Người xưa dạy chúng ta “*Nhất môn thâm nhập trường kỳ huân tu.*” Học tập, huân tu trong thời gian đủ dài thì công phu mới đủ sâu. “*Hành*” là thật làm sẽ giúp cho “*Giải*”, “*Giải*” là hiểu sẽ giúp cho “*Hành*” được tốt hơn.

Cho nên, không thật làm, không “*Hành*” cũng là lý do khiến chúng ta tiếp nhận Phật pháp đã lâu mà vẫn chưa “*Giải*”, chưa khế nhập được vào tinh túy của Phật pháp. Mặt khác, nếu chúng ta khế nhập được thì chúng ta sẽ thật làm. Nếu chỉ tập trung hoặc là “*Hành*” hoặc là “*Giải*” là sai ngay! “*Hành*” và “*Giải*” phải tương ưng. Có người “*Hành*” hơn người, niệm Phật được cả chục vạn câu và lay Phật cả ngàn lay trong một ngày, nhưng càng tu càng phiền não và tự tư tự lợi càng lớn. Cho nên “*Hành*” giúp cho “*Giải*” và “*Giải*” lại giúp cho “*Hành*”. Chúng ta học hiểu rồi thì phải thật làm và thật làm mới giúp cho cái hiểu của chúng ta được tốt hơn, được chắc chắn hơn. Do đó, Hòa Thượng đã nêu lên căn bệnh của mỗi chúng sanh chúng ta, đó là sở dĩ chúng ta lơ là với chánh hạnh niệm Phật vắng sanh là do không thấu triệt, không thâm nhập đủ sâu đối với Kinh điển của Tịnh Độ.

Hòa Thượng nói: “***Làm thế nào để khế nhập được Kinh giáo? Phải từ Đệ Tử Quy, từ Thập Thiện Nghiệp Đạo mà vào cửa. Đệ Tử Quy là môn học thứ nhất, Thập Thiện Nghiệp Đạo là môn học thứ hai, Tam Quy Ngũ Giới là môn học thứ ba. Sau khi bạn thâm nhập ba môn này, bạn mới có thể “đăng đường nhập thất” tức là chân thật bước vào được cửa Phật. Nếu bạn không có Đệ Tử Quy và Thập Thiện Nghiệp Đạo thì không có Tam Quy vì Tam Quy đã nói rất rõ ràng rằng Quy Y Phật là giác, Quy Y Pháp là chánh, Quy Y Tăng là tịnh và***

nếu bạn không có Đệ Tử Quy, Thập Thiện Nghiệp Đạo thì bạn vẫn là Mê Tà Nhiễm.”

Đây là lời chỉ dạy của Hòa Thượng Tịnh Không, tuy nhiên, nhiều người không tiếp nhận Đệ Tử Quy vì bài bác cho rằng đây là giáo trình của Nho Giáo. Tại sao chúng ta lại chấp trước như vậy? Nếu không có Đệ Tử Quy thì chúng ta lấy gì để đối nhân, xử thế, tiếp vật đây? Chính vì không có Đệ Tử Quy, không có chuẩn mực làm người nên con người hành xử với nhau vô lối, không có trên dưới.

Người học trò đi xin sách, khen bài giảng của Thầy rất hay, vậy mà không gọi nổi người dạy ra những bài giảng đó là Thầy, mà gọi là chú. Kể cả học khiêu vũ hay học lái xe, chúng ta còn gọi người dạy cho chúng ta là Thầy. Ngay đến chuẩn mực làm người như thế này mà còn không biết sao? Ở đây chúng ta nói ra không phải để phân biệt chấp trước mà để chúng ta thấy rằng họ là những người đã không được dạy.

Hòa Thượng khẳng định nếu không có Đệ Tử Quy, không có Thập Thiện Nghiệp Đạo thì vẫn chỉ là Mê Tà Nhiễm. Chúng ta hãy xét kỹ thì thấy những người thường phát biểu, phê bình những bậc chân chính tu hành đều là những người không có nền tảng căn bản làm người. Họ có lẽ chỉ có những thứ văn bằng của thế gian mà đã tự ngênh ngao phê bình. Người chân thật có tu có học sẽ thấy rằng càng học càng thấy mình quá dở. Hòa Thượng nói: ***“Đệ Tử Quy là gốc trong pháp thế gian, là căn bản học vấn đạo đức luân lý ở thế gian. Thập Thiện Nghiệp Đạo gốc của Phật pháp, không luận là Đại Thừa, Tiểu Thừa, Tông Môn, Giáo Hạ, Hiển Giáo, Mật Giáo đều là lấy đây làm nền tảng. Bạn không từ căn bản này mà tu, vậy thì, bạn đã vội trèo cao, vội vượt xa rồi.”***

Người như thế này là người không có gốc, xây lâu mà không có móng. Sáng nay khi tôi lạy Phật, tôi có vọng tưởng ra một câu đối cho dịp tết năm nay: *“Nghìn năm nhân thế soi gương Hiếu. Vạn thuở lưu danh tấm Trung Hiền”*. “Trung” ở đây là “Trung” với tổ quốc, với bạn bè, với Thầy tổ, tức là dùng lòng trung kiên để đối nhân, xử thế, tiếp vật. Nếu không có nền tảng Đệ Tử Quy thì làm sao có Hiếu, có Trung, có Hiền được! Vì không có nền tảng Đệ Tử Quy, không có nền tảng học vấn luân lý đạo đức nên có những người đã trở thành kẻ phản trắc. Họ suy tôn người rồi quay trở lại báng bổ người mà chính họ vừa suy tôn. Thứ nền tảng học vấn họ có được chỉ là lượm lặt, vụn vặt.

Chúng ta đang sống ở thế gian hiện hữu này, ngày ngày đều đang đối nhân, xử thế, tiếp vật, đều đang xoay quanh năm mối quan hệ chặt chẽ. Vậy thì, nếu không có chuẩn mực của Đệ Tử Quy thì chúng ta không biết cách hành xử cho tốt trong năm mối quan hệ này gồm quan hệ vợ chồng, cha con, anh em, bạn bè, cấp trên với cấp dưới.

Hòa Thượng chỉ dạy rằng không luận là chúng ta tu Đại Thừa, Tiểu Thừa, Tông Môn, Giáo Hạ, Hiển Giáo, Mật Giáo, nếu không lấy Thập Thiện Nghiệp Đạo làm nền tảng thì chúng ta đã mất gốc. Chúng ta lấy gì để đối trị ba nghiệp Thân, Khẩu, Ý? Chúng ta dùng Thập Thiện! Miệng không nói dối, không nói lưỡi đôi chiều, không nói lời hung ác, không nói lời thêu dệt; Thân không sát đạo dân; Ý không tham sân si. Hòa Thượng lấy ví dụ: ***“Nếu thả một học sinh tiểu học vào lớp nghiên cứu sinh, thì sau 10 năm, người học sinh tiểu học đó không thể tốt nghiệp. Vì sao họ không thể tốt nghiệp được? Vì họ đã bỏ đi nền tảng.”***

Nếu không có 10 thiện thì chúng ta không biết cách để đối trị với ba nghiệp, ngày ngày chúng ta vẫn để Thân, Khẩu, Ý làm ra 10 ác. Một đứa trẻ mà nói leo, nói hỗn, nói bất kính có phạm vào tội *“nói lời hung ác”* không? Có đấy! Thế gian có câu: *“Kính lão đắc thọ”* - Kính già, già để tuổi cho, kính người già, kính trưởng bối mới được làm người già được làm trưởng bối. Cho dù người cao tuổi đó là một kẻ ác, chúng ta vẫn kính trọng nhưng không gần gũi, không học tập. Nếu họ là một người thiện, là Thầy tốt bạn lành thì chúng ta tiếp cận và học hành.

Người mới tu hành vài năm, chọn cho mình một pháp mới mà đi chỉ trích một người đã có 70 năm tu hành viên mãn, thì đúng là người ngông cuồng, tự đại. Đây là do thiếu nền tảng luân lý đạo đức, không có nền tảng Thập Thiện Nghiệp Đạo. Hòa Thượng nói: ***“Đệ Tử Quy giống như lớp mầm non. Thập Thiện Nghiệp Đạo giống như là thời gian tiểu học. Đây là căn bản và nếu không từ căn bản cắm gốc thì rất khó vào cửa. Cho nên phải từ nơi căn bản này mà lão thật, thành thật, thật thà mà học tập. Sau khi hai môn này học tốt rồi thì bạn chân thật đã có căn, đã có gốc.”*** Một khi có căn gốc thì chúng ta sẽ vào sâu được Kinh điển trong pháp tu của mình.

Hòa Thượng nói: ***“Gốc là vô cùng quan trọng, nếu không có gốc Đệ Tử Quy và Thập Thiện Nghiệp đạo thì cho dù Phật pháp mà bạn học, có nhiều hơn đi chăng nữa thì đó chỉ là giả.”*** Lời nói này của Hòa Thượng không phải là

vô căn cứ mà là đạo lý rất rõ ràng, là chuẩn mực làm người. Chuẩn mực làm người không biết thì học Phật pháp có nhiều thì chỉ là học suông, là để nói khoác. Học Phật pháp nhiều mà ba nghiệp vẫn phạm 10 điều ác thì việc học Phật pháp đó chỉ là giả. Đã là người học Phật thì phải làm thật tốt 10 điều thiện, xa lìa 10 điều ác.

Chúng ta phải thấu hiểu vì sao chúng ta đối với chánh hạnh thì lơ là (chánh hạnh chính là tu Tịnh Độ) và niệm Phật chưa được tốt, chưa tinh chuyên? Là vì chúng ta chưa thấu triệt, chưa thâm nhập được sâu vào Kinh điển Tịnh Độ. Vì sao chưa thâm nhập được sâu? Là vì thiếu nền tảng. Nền tảng là gì? Là chuẩn mực làm người, chuẩn mực đối nhân, xử thế, tiếp vật làm sao cho đúng. Đó là thế gian! Còn đối với xuất thế gian thì nền tảng chính là Thập Thiện Nghiệp Đạo. Chúng ta không có Thập Thiện Nghiệp Đạo thì vẫn là Mê Tà Nhiễm. Phạm 10 ác nghiệp là Mê sâu. Cho nên Hòa Thượng mới nói người không có nền Đệ Tử Quy và Thập Thiện thì làm gì có Tam Quy, làm gì có Giác Chánh Tịnh, vẫn chỉ là Mê Tà Nhiễm.

Chúng ta không tu mà luyện quán, không tin và làm theo ai đó một cách hồ đồ. Lời Hòa Thượng chỉ dạy về Phật pháp cho chúng ta đều có lý luận và phương pháp rõ ràng. Ngài đã chỉ ra nguyên nhân vì sao chúng ta lơ là với chánh hạnh? Nếu chúng ta quan sát chính mình thì sẽ tìm ra nguyên nhân. Đó là do việc chánh thì không làm hoặc không thật làm, hoặc nếu có làm thì chỉ để cho dễ coi. Trong khi đó, chúng ta lại tập trung làm việc phụ vì những việc này giúp tăng thêm danh vọng lợi dưỡng, thứ chúng ta muốn theo đuổi. Tập khí xấu ác của con người thật xấu ác mà họ không hề biết để tự phản tỉnh. Họ chìm trong danh vọng lợi dưỡng - thứ đã vùi lấp họ bao nhiêu đời trong vòng sanh tử, mà không phát hiện ra. Con người tạo nghiệp luân hồi để đi vào vòng luân hồi.

Chúng ta nghe Hòa Thượng nói nếu thiếu hai nền tảng Đệ Tử Quy, Thập Thiện thì Phật pháp dù có học nhiều hơn, cũng chẳng lợi ích gì. Hay người học Phật pháp cho nhiều mà ba nghiệp vẫn ô nhiễm, Thân vẫn sát đạo dâm, Ý vẫn tham sân si, Miệng vẫn nói dối, nói lười dối chiều, nói lời hung ác, nói lời thù dật thì tự thân người đó chẳng lợi ích gì.

Vậy họ học Phật pháp để làm gì? Để đi nói suông, không lợi ích cho chúng sanh, khiến chúng sanh bị mê mờ, khiến chúng sanh nghi ngờ và mất niềm tin.

Như vậy, trong vô tình, họ đã tạo ra đại tội. Không phải giết hại chúng sanh mới phạm tội sát sanh, nếu làm cho người ta mất đi giới thân huệ mạng, mất đi niềm tin với chánh pháp thì tội này còn nặng gấp nhiều lần tội sát sanh. Cho nên hãy quán chiếu thật kỹ lời chỉ dạy của Hòa Thượng về việc cần thiết phải cắm gốc nền tảng. Chúng ta chưa thấu hiểu nên chưa thấy nền tảng này là quan trọng.

Trước đây tôi đi làm giáo dục và 5,6 năm nay tôi đã quay về chuyên cần học tập cũng như niệm Phật hằng ngày. Cho dù làm bất kỳ việc gì, chúng ta phải biết chánh hạnh của mình. Chánh hạnh là niệm Phật vãng sanh. Mọi việc thiện lành là giúp chúng ta tích công bồi đức. Không phải vì việc tích công bồi đức mà lơ là đi chánh hạnh niệm Phật. Không phải vì niệm Phật vãng sanh mà không làm các việc thiện lành để lợi ích chúng sanh.

Trên Kinh Vô Lượng Thọ Phật đã nói: “*Phát tâm Bồ Đề, một lòng chuyên niệm*” cho nên nếu thiếu một trong hai vế trên thì không thể vãng sanh. Hòa Thượng chỉ dạy rằng tâm vì chúng sanh mà lo nghĩ, mà làm thì đây chính là tâm Phật. Tâm Phật chính là đang niệm Phật. Hòa Thượng khẳng định: “*Phật hiệu có thể gián đoạn nhưng Phật tâm không thể gián đoạn*”. Tâm Phật nơi chúng ta phải luôn thường hằng./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!